

Türk P&I CEO'su **Ufuk Teker** yazdı

**KORONAVİRUS
NEDENİYLE
TATİLDE
TEKNELERE
TALEP ARTTI**

Motor yatlar artık kendi bünyelerinde ortalama bir su sporu tesisinde bulunan oyuncakları aratmayacak yeni ilaveler ile donatılmakta. Belli değerler üzerindeki tekneler ise koylarda etraflarında amatör denizcilerin kumandası altında bulunan sigortasız teknelerin tehdidi altında. Hele ki bedeni tazminat tutarlarının son yıllarda astronomik oranda artmış olması tekne sahiplerinin kazalar sonrası ortaya çıkabilecek tazminatlara karşı korunma ihtiyacını ortaya çıkarttı.

DENİZE AÇILACAKLARA UYARILAR

Yaz ayları nihayet geldi. Artık aileler için tatil günleri ya başladı ya da planlamalar yapıldı yapılmakta. İçerisinde bulunulan pandemi sürecinde tatil köyleri ve otellerde yapılan tatiller ise bir miktar yazlık evlere ve teknelere doğru bir meyillenme olduğunu

gözlemliyoruz.

Türkiye sahillerinin yat turizmine müsait olması bu tatil türünün popülaritesini arttırdı. Yatların genel anlamda hijyen kurallarının uygulanması konusunda denizci titizliğini göstermesi ve servis kalitesindeki başarıları ise tercihi arttırmaktadır. Tekne turizmi derken sadece kiralamadan bahsetmek doğru olmayacaktır. Tekne sahibi olmak bu yıl ayrıca çok ciddi anlamda artmış durumdadır.

Buradan yola çıkarak tekne sahiplerimiz için sigortalama işlemlerinde dikkat edecekleri birkaç püf noktasını paylaşmak isterim.

TEKNE SAHİPLERİNE ÖNERİLER

Prim hesaplanırken sigortacıların dikkat ettikleri kriterleri bilmek tarafların sigorta sözleşmesini kurarken birbirlerini iyi anlaması için çok önemli olduğu kanaatindeyim.

Öncelikle teknenin uygun bir marınada barınması sigortacılar için büyük önem arz etmektedir.

Teknelerin ticari veya özel amaçlı olması sigorta primini etkileyen unsurlardan birisidir.

Teknenin profesyonel bir ekip tarafından kullanılması, sefer sahası yani kullanılmasının planlandığı bölgenin sigortacıya bildirilmesi önem arz etmektedir.

Teknelerin sezon sonrasında bulunacağı bölge ve sezon öncesi yapılmış olan bakım tutum işlemleri hakkında sigortacı ne kadar iyi bilgilendirilirse o kadar uygun prim seviyeleri elde edilebileceğini söyleyebiliriz.

ÖZEL AMAÇLI TEKNELER

Deniz sigortaları aslında oldukça gelenekselci bir branştır. Poliçelerin teminatlarını sağlayan kurallar (klozlar) 1980'li yıllarda son haline gelmiştir. Fakat 1980'li yıllardan günümüze kadar geçen süreç içerisinde yat sigortaları alanında birçok farklılıklar ortaya çıktı. Özellikle uluslararası sigortacılar, tekne sahiplerinin ihtiyaçlarına göre yeni ek teminatlar ortaya koymaya başladılar. Bu talepler bir anda ortaya çıkmıyor.

Özel amaçlı tekneler alıcıların isteklerine göre yıllar içerisinde sürekli bir değişime uğruyorlar. Özellikle motor yat segmentinin son yıllardaki gelişimi dudak uçuklatacak bir seviyeye ulaştı. Pandemi öncesinde son Monaco Boat Show'a gitme fırsatını bulmuştum ve orada sergilenen teknelerin sahiplerine sundukları lüks imkanlar ve teknelerdeki gelişim/ değişimin inanılmaz boyutlara ulaştığını gözlemlemiştim.

SADECE BİR YILDIRIMLA HER ŞEY DEĞİŞEBİLİR!

Çok geriye gitmeden son 20 yıl içerisinde özellikle motor yatlara ilave edilen ekipmanlara

bir bakıldığında ne demek istediğim daha iyi anlaşılacaktır.

Teknelerin sevk sistemleri ağırlıklı olarak mekanik ekipmanlardan oluşmaktaydı. Şu anda ise makinelerin nerede ise tamamı elektronik kontrol panelleri ile bütünleşmiş durumdadır.

Aynı durum seyir cihazları için de geçerlidir. Teknelerin elektronik haritalarından, mevki bulucularına, yangın söndürme sistemlerinden, aydınlatmalarına hatta müzik sistemleri aklımıza gelebilecek tüm sistemler elektronik merkezlerden kontrol edilip tekne sahiplerinin kullanımına sunulmuştur. Kullanım anlamında inanılmaz kolaylıklar oluşturan bu sistemler ise sadece bir yıldırım düşmesi neticesinde tamamen tahrip olabilmektedir.

TEKNELERDEKİ RİSKLER NELER?

Motor yatlar artık kendi bünyelerinde ortalama bir su sporu tesisinde bulunan oyuncakları aratmayacak yeni ilaveler ile donatılmaktadır. Tekne sahiplerinin isteğine göre jakuzi ve hatta havuzu olan tekneler bile bulunmaktadır. Bazı teknelere helikopter inmekte, tekne sahipleri teknelerine sanat eserleri koymaktadır.

Bazı tekneler gittikleri yerlerde ihtiyaçlarını tekne personeline emanet ettikleri nakit tutarlar ile karşılıyor. Bu anlamda teknelerde ciddi miktarda nakit bulunmaktadır. Tüm bu rizikolar 1980'li yılların sigorta teminatında ön görülüp düzenlenmemiştir.

Belli değer üzerindeki tekneler ise koylarda etraflarında amatör denizcilerin kumandası altında bulunan sigortasız teknelerin tehdidi altında olmak ise teknelerin değeri arttıkça ayrı bir risk olarak ortaya çıktı.

Hele ki bedeni tazminat tutarlarının son yıllarda astronomik oranda artması tekne sahiplerinin kazalar sonrası ortaya çıkabilecek tazminatlara karşı korunma ihtiyacını ortaya çıkarttı. Personeli teknelerde durum bu anlamda daha ciddi teminat ihtiyacı ortaya çıkartmaktadır. Personel sosyal güvenlik teminatı altında olsa bile teminatlar ya yetersiz kalmakta ya da sosyal güvenlik kurumunun kusur oranında rücu yapması tekne sahiplerini büyük bir riziko altında tutmakta ve uzun davalar ile yüz yüze bırakmaktadır.

ARTAN RİSKLERE ÖZEL SİGORTA

Bu gelişmeler ve artan rizikolar sigortacıların talepleri değerlendirmesine ve ihtiyaçlara uygun teminatlar dizayn etmesine teşvik etti. Her ne kadar tekne dizaynı yapan mühendisler kadar yaratıcı olmasa bile modern ihtiyaçları karşılayacak

ürünler geliştirilip tekne kullanıcılarının hizmetine sunulmuştur.

Türkiye' de lider deniz sigortacıları dünya ölçeğinde de hizmet vermeye başladı ve aranan sigortacılar arasına girdi. Özel ve uzmanlık gerektiren denizcilik konusunda uzman ekip bulunduran ve kendisini geliştiren diğer sigortacılarımızın da katılması ile Türk Deniz Sigortacılığı dünya üzerinde söz sahibi ülkeler arasına girmesi için bizler elimizden geleni yapmaktayız.

DENİZ İLE KARAYI KARIŞTIRMAMAK LAZIM

Türkiye'nin denizleşmesi ve denizci bir toplum olmak için amatör denizciliğin ne kadar önemli olduğu son yıllarda devlet politikalarına da girdi. Bu kapsamda 1 milyon Amatör Denizci ehliyeti halkımıza sağlanan kolaylıklar ile verildi. Ama deniz ile karayı karıştırmamak lazım; zira denizde olabilecekleri öngörüp ön hazırlık yapmak gerektiğini aklımızdan çıkartmamamız lazım. Olası her durum için bir senaryomuz olmak durumundadır.

Sigorta anlamında tekne sahiplerimiz mutlaka denizcilik konusunda bilgili bir aracı broker veya sigorta acentesi ile uygun teminat limitleri ve şartları, yine denizcilik alanında deneyimli bir sigorta şirketinden temin etmeleri gerektiğini önemle belirtmek isterim.

MOTORYATI SİGORTALAMANIN MALİYETİ 4.500 EURO

Biraz sigorta piyasasındaki prim seviyelerinden bilgi vermek istiyorum. Yat sigortalarında primi etkileyen en önemli unsur teknenin sigortalama bedelidir. Öncelikle sigortalı değeri tespit ederken polişe başlangıç tarihinde piyasa rayıcı ile uygun bir bedel tespit edilmelidir. Uygun bedel ile sigortalanmamış teknelerin hasar ödeme sürecinde ciddi sorunlar ve mağduriyetler ortaya çıkabileceğini belirtmek isterim.

Sigorta fiyatı bu bedele uygulanacak bir çarpan ile tespit edilecektir. Örnek vermek gerekirse 200 bin euro bedeli olan bir yelkenli teknenin sadece gövde teminatı 800 euro civarında bir prime isabet etmektedir. Bu teminat ek teminatlar ile geliştirilerek 1.100 euro seviyelerine çıkabilmektedir.

Bedel yükseldikçe prim ve istenilmesi gereken teminatın çeşitleri de gelişmektedir. Örneğin, 1 milyon euroluk bir motoryat için uygulanan prim seviyeleri 4 bin 500 eurodan başlayıp istenilen teminatın çeşidine göre 6 bin-7 bin euro mertebesine kadar çıkabilmektedir.